

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL X SKUNDO NR. 4D-2026/2.1-746 PRIEŠ VALSTYBINĘ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJĄ

2026 m.
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Seimo kontrolierė 2026 m. gegužės 5 d. gavo X (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – Inspekcija) pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su 2025 m. gegužės 17 d. skundo neišnagrinėjimu teisės aktuose nustatytais terminais ir informacijos teikimu (toliau – Skundas).

2. Iš Pareiškėjo pateiktų dokumentų nustatyta, kad Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT) 2025 m. gegužės 22 d. Inspekcijai persiuntė nagrinėti Pareiškėjo 2025 m. gegužės 17 d. skundą.

Pareiškėjas nurodo, kad „iki šiol“ iš Inspekcijos negavo atsakymo ir prašo pagalbos.

TYRIMO IŠVADOS

3. Seimo kontrolierė 2026 m. gegužės 7 d. raštu Nr. SE-1143 kreipėsi į Inspekciją, prašydama pateikti informaciją, reikalingą Skundo tyrimui.

4. 2026 m. birželio 1 d. Seimo kontrolierė gavo Inspekcijos atsakymą Nr. 1D-1470 (1 priedas).

5. Tyrimui aktualus teisinis reguliavimas, įtvirtintas Konstitucijoje, Seimo kontrolierių įstatyme (toliau – ir SKĮ), Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme (toliau – Įstatymas), Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nuostatuose, patvirtintuose Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 1156 (toliau – Nuostatai), Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nagrinėjamų skundų nagrinėjimo tvarkos apraše, patvirtintame Inspekcijos direktoriaus 2021 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. 1T-20 (1.12.E) (toliau – Aprašas), ir teismų praktika, suformuota Konstitucinio Teismo (toliau – ir KT) nutarimuose ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) jurisprudencijoje, pateikiami 2 ir 3 prieduose.

6. Vadovaujantis Skundo tyrimui aktualiu teisiniu reglamentavimu ir teismų praktika, taip pat išanalizavus Inspekcijos pateiktą informaciją (1 priedas), pažymima:

6.1. Pareiškėjas Seimo kontrolierei skundžiasi, kad negavo iš Inspekcijos atsakymo dėl VERT persiūsto Inspekcijai jo 2025 m. gegužės 17 d. skundo išnagrinėjimo.

Inspekcija Pareiškėjo skundą gavo 2025 m. gegužės 22 d. Pareiškėjas 2025 m. spalio 22 d. Inspekcijai dėl tų pačių aplinkybių pateikė skundą, kuris buvo sujungtas ir nagrinėjamas kartu su 2025 m. gegužės 22 d. pateiktu skundu.

6.2. Inspekcija veikia pagal Įstatymu ir Nuostatais suteiktus įgaliojimus (2 priedo 1.3 ir 1.4 papunkčiai). Inspekcija tikrina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą pagal BDAR, Įstatymą ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius asmens duomenų ir (ar) privatumo apsaugą, taip pat Inspekcijos nustatyta tvarka priima sprendimus dėl asmens duomenų tvarkymo pažeidimų ir kt.

Atsižvelgus į Konstitucinio Teismo praktiką (3 priedo 1 punktą), Inspekcijos darbas turi būti organizuotas taip, kad į ją kreipėsi žmonės nepatirtų piktnaudžiavimo, biurokratizmo, o jų klausimai būtų nagrinėjami ir sprendžiami nevilkinant. Bet koku kreipimosi atveju – ar tai būtų skundas, ar prašymas – asmuo turi teisę pagrįstai tikėtis, kad jo kreipimasis bus išnagrinėtas ir į jį bus atsakyta teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais

Įstatymo 30 straipsnyje nustatyta, kad skundas, susijęs su asmens duomenų tvarkymo ar kitais duomenų subjekto teisių galimais pažeidimais, turi būti išnagrinėtas per įmanomai trumpiausią laiką. Be to, imperatyviai nurodyta, kad bendras skundo nagrinėjimo Inspekcijoje terminas negali būti ilgesnis nei 6 mėnesiai nuo skundo gavimo Inspekcijoje dienos. Inspekcija turi pranešti pareiškėjui apie skundo nagrinėjimo pažangą, jei skundas ar jo dalis neišnagrinėta, arba apie rezultatus ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo skundo gavimo dienos.

6.3. Inspekcija, vadovaudamasi Įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalimi ir Aprašo 34, 35 ir 36 punktais (2 priedo 1.3, 1.5 punktai), Pareiškėjo 2025 m. gegužės 22 d. skundą turėjo išnagrinėti iki 2025 m. rugsėjo 22 d. (per 4 mėnesius), o pratęsęs jo nagrinėjimo terminą 2 mėnesiais ir pranešęs apie tai Pareiškėjui – iš viso per 6 mėnesius (iki 2025 m. lapkričio 22 d.), jeigu dėl skunde nurodytų ar nagrinėjimo metu paaiškėjusių aplinkybių sudėtingumo, informacijos apimtys, skundžiamo asmens ir kitų juridinių ar fizinių asmenų vengimo vykdyti priežiūros institucijos reikalavimus, skundžiamų veiksmų tęstinio pobūdžio arba kitų objektyvių priežasčių būtina skundo nagrinėjimą pratęsti. Apie skundo nagrinėjimo pažangą Inspekcija Pareiškėjui turėjo pranešti iki 2025 m. rugpjūčio 22 d.

Tyrimu nustatyta, kad Inspekcija apie skundo nagrinėjimo pažangą, aplinkybes, pasikeitusį skundą nagrinėjantį specialistą ir tai, kad jo skundas nebuvo išnagrinėtas per 4 mėnesių terminą, Pareiškėją informavo tik 2025 m. lapkričio 27 d. raštu (daugiau nei po 6 mėnesių). Apie skundo nagrinėjimo pratęsimą Pareiškėjas nebuvo informuotas (kaip nurodė Inspekcija, dėl skundą nagrinėjančio specialisto žmogiškosios klaidos).

6.4. Apraše nustatyta, kad kitomis objektyviomis aplinkybėmis, dėl kurių gali būti pratęstas asmens skundo nagrinėjimo terminas, laikoma Inspekcijos personalo kaita, išaugusios darbų apimtys, žmogiškųjų išteklių trūkumas ir kt. (2 priedo 1.5 punktas).

Inspekcija šio tyrimo metu paaiškino (pažymos 1 priedas), kad sprendimas dėl skundo dar nėra priimtas, tačiau šiuo metu vertinamos skundo aplinkybės, rengiamas sprendimo projektas ir jis bus priimtas artimiausiu metu.

Šio skundo tyrimo aspektu svarbu pažymėti, kad Inspekcija, aiškindama priežastis, dėl kurių nagrinėjant 2025 m. gegužės 22 d. skundą praleistas Įstatyme nustatytas maksimalus skundų nagrinėjimo terminas, Seimo kontrolierei nurodė, kad tai lėmė objektyvios priežastys (būtinybė gauti ir įvertinti skundo nagrinėjimui reikalingą informaciją, išaugęs Inspekcijos nagrinėjamų skundų skaičius ir dėl to padidėjęs Inspekcijos darbuotojų

darbo krūvis, riboti žmogiškieji ištekliai). Taip pat paaiškinta, kad Inspekcijoje nagrinėjamų skundų, asmenims siekiant išspręsti klausimus dėl asmens duomenų tvarkymo ar apginti savo teises, skaičius yra išaugęs: „skundų skaičius 2025 m. išaugo beveik 46 proc. (2024 m. gauti 1 428 skundai, 2025 m. – 2 089 skundai). Šiuo metu Priežiūros skyriuje dirba 15 specialistų (neįskaitant skyriaus vadovo bei 2 administravimo specialistų), iš kurių net 8 dirba trumpiau nei vienerius metus.“ Seimo kontrolieriui nurodyta, kad Inspekcija deda visas protingas pastangas, siekdama užtikrinti, kad skundų nagrinėjimo procedūros būtų vykdomos kaip įmanoma sklandžiau ir efektyviau.

Inspekcija atkreipė dėmesį, kad po skundo, kaip prioritetinio, priskyrimo naujai specialistei ji vykdo ir kitas pavestas funkcijas, įskaitant naujai gaunamų skundų vertinimą, sprendimų projektų rengimą (taip pat ir dėl Pareiškėjo skundo), atsakymų teikimą suinteresuotiems asmenims ir institucijoms, taip pat galimų asmens duomenų apsaugos pažeidimų nagrinėjimą. Šių veiklų atlikimas yra susietas su teisės aktuose nustatytais terminais, kurių laikymasis yra privalomas. Nagrinėjant skundus, prioritetas teikiamas seniausiam gautiems skundams, kartu užtikrinant operatyvų reagavimą į galimus asmens duomenų apsaugos pažeidimus, kuriems būtinas neatidėliotinas įvertinimas.

Pastebėtina, kad pagal Įstatymo 30 straipsnio 2 dalį dėl objektyvių priežasčių Pareiškėjo skundo nagrinėjimo terminą buvo galima pratęsti tik iki 6 mėnesių, nepriklausomai nuo to, ar toliau tęsėsi galimai objektyvios priežastys, turėjusios įtakos Inspekcijos veiklai nagrinėjant šį skundą. Nagrinėjamu atveju Pareiškėjo 2025 m. gegužės 22 d. skundo Inspekcijoje nagrinėjimo terminas viršija vienus metus.

8. Šio tyrimo kontekste svarbu pažymėti tai, kad Įstatyme, Apraše nustatyti Inspekcijos sprendimų priėmimo terminai yra skirti užtikrinti asmenų teisei į klausimų išsprendimą per įmanomai trumpiausią laiką, neatidėliojant, kad procesas nebūtų pernelyg ilgai užtęsiamas, o Inspekcija įvykdytų jai pavestą kompetenciją. Todėl akivaizdu, kad asmenys, besikreipiantys į Inspekciją, pagrįstai tikisi, kad jie nustatytais terminais bus informuojami apie skundų nagrinėjimo rezultatus, nagrinėjimo, jeigu tam yra objektyvios priežastys, pratęsimą, o taip pat, kad jų klausimai bus išsprendžiami per įmanomai trumpiausią laiką, neviršijant Įstatyme nustatytų terminų.

Nors Inspekcijos veiksmuose nėra pagrindo įžvelgti buvus tyčinio vilkinimo požymių, tačiau Pareiškėjo teisė į gerą viešą administravimą buvo pažeista, Pareiškėjas neinformuotas: apie skundo nagrinėjimo pratęsimą ir pratęsimo priežastis, skundo nagrinėjimo pažangą, pasikeitusias aplinkybes, dėl ko skundas nebus išnagrinėtas per nustatytus terminus, o po 2025 m. lapkričio 27 d. raštu pateiktos informacijos iki šios pažymos surašymo, Inspekcija Pareiškėjui neteikė jokios informacijos dėl jo skundų nagrinėjimo. Pastebėtina ir tai, kad Inspekcija Pareiškėjo neinformavo apie priimtą sprendimą dėl jo 2025 m. spalio 22 d. skundo (priėmimą nagrinėti, nagrinėjimo tvarką ir kita) (2 priedo 1.3 punktas).

LVAT 2010 m. gruodžio 6 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A146-1135/2010 yra nurodęs: „[...] konstitucinis valstybės įstaigų paskirties tarnauti žmonėms principas (Konstitucijos 5 str. 3 d.) suponuoja jų pareigą užtikrinti palankiausią žmogaus teisių įgyvendinimo režimą ir ginti bei saugoti šias teises, pačioms jų nepažeisti. [...]“

Seimo kontrolierės vertinimu, esant situacijoms, kai dėl objektyvių priežasčių (kaip šiuo tiriamu atveju) neįmanoma skundų išnagrinėti teisės aktuose nustatytais terminais, svarbu laiku ir tinkamai apie priežastis informuoti pareiškėjus. Pažymėtina, kad neturėdami

informacijos dėl jų kreipimusi nagrinėjimo, pareiškėjai priversti kreiptis pakartotinai, o tai sukelia nepasitikėjimą institucijų veikla, tuo pačiu ir valstybe. Be kita ko, šiuo konkrečiu tiriamu atveju pastebėtina, kad Inspekcija nevykdė teisės aktais jai nustatytos pareigos teikti informaciją dėl skundų nagrinėjimo eigos, todėl Pareiškėjas buvo priverstas pakartotinai kreiptis į Inspekciją, o negavęs informacijos – į Seimo kontrolierių dėl pažeistų teisių.

Atsižvelgus į pirmiau nurodytas aplinkybes ir vadovaujantis SKĮ 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Pareiškėjo Skundas dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su informacijos neteikimu, jo skundo neišnagrinėjimu per teisės aktuose nustatytą terminą, pripažįstamas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

9. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierė nusprendžia

X skundą dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos veiksmų (neveikimo), susijusių su informacijos neteikimu, sprendimo dėl 2025 m. gegužės 22 d. skundo nepriėmimu teisės aktuose nustatytais terminais, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJA

10. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierė **Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktorei** rekomenduoja:

10.1. atkreipti dėmesį į pareigą laikytis Įstatyme nustatytų asmenų skundų nagrinėjimo terminų ir tvarkos, taip pat įgyvendinti numatytas vidaus administravimo priemones, siekiant užtikrinti tinkamą Inspekcijos funkcijų vykdymą;

10.2. informuoti apie sprendimo dėl Pareiškėjo 2025 m. gegužės 22 d. skundo priėmimą ir jo pateikimą Pareiškėjui.

Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti **Seimo kontrolierę** (rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus ir juos pagrindžiančius dokumentus Seimo kontrolierei pateikti el. p. ombuds@lrski.lt arba per E. pristatymo informacinę sistemą).

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė

TYRIMO METU GAUTA INFORMACIJA

1. Seimo kontrolierė 2026 m. gegužės 7 d. raštu Nr. SE-1143 kreipėsi į Inspekciją, prašydama pateikti informaciją, reikalingą Skundo tyrimui.

2. 2026 m. birželio 1 d. Seimo kontrolierė gavo Inspekcijos atsakymą Nr. 1D-1470:

2.1. „Inspekcija 2025-05-22 gavo VERT skundą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-3361 (2.13 Mur)) dėl prašymo nagrinėti ginčą dalies priėmimo, prašymo dalies atsisakymo nagrinėti ir prašymo dalies persiuntimo nagrinėti dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Skundžiamas asmuo) veiksmų – galimai neteisėto asmens duomenų tvarkymo. Taip pat 2025-10-22 gautas Pareiškėjo skundas (Inspekcijos reg. Nr. 1R-7171 (2.13 Mr)), kurio turinys iš esmės sutampa su VERT persiūstu Pareiškėjo skundu. Paaiškiname, kad Inspekcija, gautus 2025-05-22 ir 2025-10-22 skundus (toliau – skundas) nagrinėja iš esmės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) bei Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nagrinėjamų skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo¹ nustatyta tvarka.“

2.2. „Inspekcija pažymi, kad nagrinėdama skundą, vadovaujantis ADTAĮ 30 straipsnio 1 dalimi, raštu Nr. 2R-5627 (2.13 Mr) kreipėsi į Skundžiamą asmenį dėl informacijos reikalingos skundo nagrinėjimui pateikimo. Inspekcija apie skundo nagrinėjimo pažangą, aplinkybes, pasikeitusį skundą nagrinėjantį specialistą bei, kad jo skundas nebuvo išnagrinėtas per 4 mėnesių terminą, Pareiškėjas 2025-11-27 buvo informuotas Inspekcijos raštu Nr. 2R-5673.“

2.3. „Paaiškiname, kad Pareiškėjas apie skundo nagrinėjimo termino pratęsimą dėl skundą nagrinėjančio specialisto žmogiškosios klaidos nebuvo informuotas.“

2.4. „Šiai dienai sprendimas dėl skundo nėra priimtas. Atkreipiame dėmesį, kad nuo Pareiškėjo skundo gavimo Inspekcijoje dienos (2025-05-22) dėl didelės darbuotojų kaitos, skundo nagrinėjimas buvo perduotas jau trečiajai specialistei. Pažymėtina, kad Inspekcijoje nagrinėjamų skundų, asmenims siekiant išspręsti klausimus dėl asmens duomenų tvarkymo ar apginti savo teises, skaičius yra išaugęs. Skundų skaičius 2025 m. išaugo beveik 46 proc. (2024 m. gauta 1 428 skundai, 2025 m. – 2 089 skundai). Šiuo metu Priežiūros skyriuje dirba 15 specialistų (neįskaitant skyriaus vadovo bei 2 administravimo specialistų), iš kurių net 8 dirba trumpiau nei vienerius metus. Pažymime, kad Inspekcija deda visas protingas pastangas, siekiant užtikrinti, kad skundų nagrinėjimo procedūros būtų vykdomos kaip įmanoma sklandžiau ir efektyviau.

Paaiškiname, kad po skundo, kaip prioritetinio, priskyrimo naujai specialistei, ji vykdo ir kitas pavestas funkcijas, įskaitant naujai gaunamų skundų vertinimą, sprendimų projektų rengimą (taip pat ir dėl Pareiškėjo skundo), atsakymų teikimą suinteresuotiems asmenims bei institucijoms, taip pat galimų asmens duomenų apsaugos pažeidimų nagrinėjimą. Šių veiklų atlikimas yra susietas su teisės aktuose nustatytais terminais, kurių laikymasis yra privalomas. Pažymėtina, kad nagrinėjant skundus prioritetas teikiamas seniausiam gautiems skundams, kartu užtikrinant operatyvų reagavimą į galimus asmens

¹ Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nagrinėjamų skundų nagrinėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2021 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. 1T-20 (1.12E).

duomenų apsaugos pažeidimus, kuriems būtinas neatidėliotinas įvertinimas.“

2.5. „Šiuo metu, įvertinus skundo aplinkybes, yra rengiamas sprendimo projektas. Sprendimas bus priimtas artimiausiu metu. Priėmus sprendimą, ADTAĮ 31 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka Pareiškėjas bus apie tai informuotas, taip pat jo kopija nedelsiant bus pateikta Seimo kontrolieriui susipažinti.“

TYRIMUI REIKŠMINGOS TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS

1. Nacionalinės teisės aktai:

1.1. *Konstitucijos 5 straipsnis*: „[...] Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“

1.2. *Seimo kontrolierių įstatymo (SKĮ)*:

2 *straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“ 1 dalis*: „Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises [...] ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai. [...]“

12 *straipsnio 1 dalis „Seimo kontrolierių tiriami skundai“*: „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje [...]“

1.3. *Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (Įstatymas)*:

8 *straipsnio „Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos statusas ir veiklos principai“ 2 dalis*: „Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos veikla grindžiama teisėtumo, nešališkumo, viešumo, profesionalumo atliekant savo funkcijas principais. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, atlikdama Reglamente (ES) 2016/679 nustatytas priežiūros institucijos užduotis ir šiame įstatyme jai nustatytas funkcijas bei priimdama sprendimus dėl jų atlikimo, yra nepriklausoma. Jos teisės gali būti suvaržytos tik įstatymų.“

23 *straipsnio „Skundų nagrinėjimo tvarka“*

1 *dalis*: „Priežiūros institucija nagrinėja skundus dėl Reglamento (ES) 2016/679, kitų tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, šio įstatymo ir kitų įstatymų, reglamentuojančių asmens duomenų ir (ar) privatumo apsaugą, pažeidimų šių teisės aktų ir priežiūros institucijos nustatyta tvarka.“

4 *dalis*: „Jei priežiūros institucija nustato, kad nagrinėja pareiškėjo pateiktus 2 ar daugiau skundų dėl to paties skundžiamo asmens arba skundai pateikti skirtingų pareiškėjų, tačiau dėl tų pačių pažeidimų ir to paties skundžiamo asmens, savo sprendimu šiuos skundus iki skundo nagrinėjimo termino pabaigos gali sujungti ir nagrinėti kaip vieną skundą.“

30 *straipsnio „Pareiškėjo informavimo ir skundo nagrinėjimo terminai“*:

1 *dalis*: „Priežiūros institucija praneša pareiškėjui apie skundo nagrinėjimo pažangą, jei skundas ar jo dalis neišnagrinėta, ar rezultatus ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo skundo gavimo priežiūros institucijoje dienos.“

2 *dalis*: „Skundas ar jo dalis turi būti išnagrinėta ir pareiškėjui atsakyta per 4 mėnesius nuo skundo gavimo priežiūros institucijoje dienos, išskyrus atvejus, kai dėl skunde ar jo dalyje nurodytų ar nagrinėjimo metu paaiškėjusių aplinkybių sudėtingumo, informacijos apimtys, skundžiamo asmens ir kitų juridinių ar fizinių asmenų vengimo vykdyti priežiūros institucijos reikalavimus, skundžiamų veiksmų tęstinio pobūdžio arba kitų objektyvių priežasčių būtina skundo ar jo dalies nagrinėjimą pratęsti. Šiais atvejais skundo ar jo dalies nagrinėjimo terminas pratęsiamas, bet ne ilgiau kaip 2 mėnesiams. Bendras skundo ar jo dalies nagrinėjimo terminas negali būti ilgesnis negu 6 mėnesiai nuo skundo gavimo priežiūros institucijoje dienos. Apie

skundo ar jo dalies nagrinėjimo termino pratęsimą ir pratęsimo priežastis pranešama pareiškėjui. Skundas ar jo dalis turi būti išnagrinėta per įmanomai trumpiausią laiką.“

1.4. *Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 1156:*

11 punktas: „Siekdama Nuostatų 9.2 papunktyje nurodyto veiklos tikslo, Inspekcija: 11.1. Įstatymo BDAR [...], nustatyta tvarka nagrinėja asmenų skundus šių įstatymų [...], Inspekcijos nustatyta tvarka nagrinėja asmenų skundus tarptautinėse sutartyse nustatytais atvejais ir, remdamasi skunduose pateikta informacija, tikrina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą bei priima sprendimus dėl asmens duomenų tvarkymo pažeidimų; 11.2. tikrina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą BDAR, Įstatymo ir kitų įstatymų, reglamentuojančių asmens duomenų ir (ar) privatumo apsaugą, bei Inspekcijos nustatyta tvarka ir priima sprendimus dėl asmens duomenų tvarkymo pažeidimų, taip pat vykdo kitas BDAR nustatytas užduotis [...].“

14 punktas: „Inspekcija taip pat atlieka šias funkcijas: [...] 14.2. nagrinėja asmenų prašymus ir skundus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka; [...].“

22 punktas: „Inspekcijos direktorius: [...] 22.2. sprendžia Inspekcijos kompetencijai priskirtus klausimus, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja Inspekcijai pavestų funkcijų atlikimą, kad būtų pasiekti Inspekcijos veiklos tikslai; [...].“

1.5. *Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2021 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. 1T-20 (1.12.E) (2024 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. 1T-61 (1.12.E) redakcija) (Įsakymas), patvirtinto Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nagrinėjamų skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo (Aprašas):*

34 punktas: „Skundas ar jo dalis turi būti išnagrinėta Įstatymo 30 straipsnyje nustatytais terminais [...].“

35 punktas: „Pareiškėjui pranešama apie skundo nagrinėjimo pažangą, jeigu skundas ar jo dalis neišnagrinėta, ar rezultatus ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo skundo gavimo Inspekcijoje dienos. Informuojant apie skundo nagrinėjimo pažangą pareiškėjui nurodoma skundo priėmimo data, registracijos numeris, kita informacija, susijusi su skundo nagrinėjimu. Jeigu pareiškėjas skundo nagrinėjimo metu raštu pateikia prašymą Inspekcijai informuoti apie skundo nagrinėjimo eigą, jam į prašymą atsakoma Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatytais terminais.“

36 punktas: „Apie skundo nagrinėjimo termino pratęsimą informuojama raštu ne vėliau kaip sueinant Įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje nustatytam 4 mėnesių skundo nagrinėjimo terminui. Informuojant apie skundo nagrinėjimo termino pratęsimą, pareiškėjui nurodomos termino pratęsimo priežastys: 36.1. skunde nurodytų ar skundo nagrinėjimo metu paaiškėjusių aplinkybių sudėtingumas; 36.2. didelė informacijos apimtis; 36.3. skundžiamo asmens, kitų juridinių ar fizinių asmenų vengimas vykdyti Inspekcijos reikalavimus; 36.4. skundžiamo asmens veiksmų tęstinis pobūdis; 36.5. kitos objektyvios priežastys (Inspekcijos personalo kaita, išaugusios darbų apimtys, žmogiškųjų išteklių trūkumas ir kt.).“

36¹ punktas: „Jeigu dėl objektyvių aplinkybių pareiškėjo skundas nebuvo išnagrinėtas per ADTAĮ 30 straipsnio 2 dalyje nustatytą 6 mėnesių terminą, Inspekcija, ne

vėliau kaip paskutinę dieną iki šio termino pabaigos, informuoja apie tai pareiškėją, kartu nurodydama objektyvias skundo neišnagrinėjimo priežastis.“

TYRIMUI REIKŠMINGA TEISMŲ PRAKTIKA

1. Konstitucinio Teismo praktika:

2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas: „Valstybės tarnybos sistemos, valdžios įstaigų darbas turi būti organizuotas taip, kad į valdžios įstaigas, valstybės tarnautojus kreipėsi žmonės nepatirtų savivalės, piktnaudžiavimo, biurokratizmo, kad jų reikalai būtų nagrinėjami ir sprendžiami nevilkinant. [...]. Neleistina, kad valstybės ir savivaldybių įstaigų darbas būtų organizuotas taip, kad į valstybės ar savivaldybės instituciją, valstybės tarnautoją tam tikru reikalu kreipęsis asmuo būtų priverstas dar kartą kreiptis tuo pačiu reikalu dėl to, kad po pirmojo kreipimosi, nors šis ir buvo pagrįstas ir atitiko visus teisės aktuose nustatytus reikalavimus (įskaitant procedūrinius), šio reikalo nagrinėjimas nebuvo inicijuotas.“

„Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra konstatavęs, kad Konstitucijoje įtvirtintas teisinės valstybės principas, be kitų reikalavimų, suponuoja ir tai, kad turi būti užtikrintos žmogaus teisės ir laisvės, kad visos valstybės valdžią įgyvendinančios ir kitos valstybės ir savivaldybių institucijos, visi pareigūnai turi veikti remdamiesi teise [...]. Neatsiejami teisinės valstybės principo elementai yra teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas. [...]. Neužtikrinus teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo, nebūtų užtikrintas asmens pasitikėjimas valstybe ir teise.“

2. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika (LVAT):

2007 m. lapkričio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵-990/2007 – „Viešojo administravimo subjektų veiksmai turi būti aiškūs, nedviprasmiški. Priešingu atveju viešojo administravimo paslaugų vartotojui gali kilti neaiškumų, kaip ir kokių būdu jis (paslaugų vartotojas) turi elgtis, siekdamas gauti kokybišką viešąją paslaugą.“

2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012: „Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (Konstitucinio Teismo 1999-05-11, 2004-12-13 nutarimai, 2004-11-05 išvada). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (LVAT 2005-05-31 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁰-655/2005). [...] kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, [...] ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.).“

2023 m. balandžio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-261-575/2023: „Pagal esamą administracinių teismų praktiką, asmuo, nepriklausomai nuo dokumento, kuriuo kreipiasi į viešojo administravimo subjektą, pobūdžio (skundas, pareiškimas, prašymas), turi teisę, kad šis kreipimasis būtų išnagrinėtas ir į jį būtų atsakyta teisės aktų nustatyta tvarka (LVAT 2018 m. rugsėjo 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-651-624/2018).“